Parlamentul European
2019-2024

Comisia pentru control bugetar

2023/2173(DEC)

14.12.2023

PROIECT DE RAPORT

privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune pentru o aviație curată aferent exercițiului financiar 2022
(2023/2173(DEC))

Comisia pentru control bugetar

Raportor: Michal Wiezik

CUPRINS

Pagina

1. PROPUNERE DE DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN 3

2. PROPUNERE DE DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN 5

3. PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....7

1. PROPUNERE DE DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune pentru o aviație curată aferent exercițiului financiar 2022
(2023/2173(DEC))

Parlamentul European,

– având în vedere conturile anuale finale ale întreprinderii comune pentru o aviație curată pentru exercițiul financiar 2022,

– având în vedere Raportul anual al Curții de Conturi privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2022, însoțit de răspunsurile întreprinderilor comune[1],

– având în vedere declarația de asigurare[2] privind fiabilitatea conturilor și legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente întocmită de Curtea de Conturi pentru exercițiul 2022 în temeiul articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere Recomandarea Consiliului din februarie 2024 privind descărcarea de gestiune a întreprinderii comune în ceea ce privește execuția bugetară pentru exercițiul financiar 2022 (00000/2024 – C9-0000/2024),

– având în vedere articolul 319 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012[3], în special articolul 71,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului din 19 noiembrie 2021 de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 219/2007, (UE) nr. 557/2014, (UE) nr. 558/2014, (UE) nr. 559/2014, (UE) nr. 560/2014, (UE) nr. 561/2014 și (UE) nr. 642/2014[4], în special articolul 26,

– având în vedere Regulamentul delegat (UE) 2019/887 al Comisiei din 13 martie 2019 privind regulamentul financiar-tip pentru organismele de parteneriat public-privat menționate la articolul 71 din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului[5],

[1] JO C, C/2023/1025, 16.11.2023.
[2] JO C, C/2023/112, 12.10.2023.
[3] JO L 193, 30.7.2018, p. 1.
[4] JO L 427, 30.11.2021, p. 17.
[5] JO L 142, 29.5.2019, p. 16.

– având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

– având în vedere avizele Comisiei pentru transport și turism și Comisiei pentru industrie, cercetare și energie,

– având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0000/2024),

1. acordă directorului executiv al întreprinderii comune pentru o aviație curată descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune aferent exercițiului financiar 2022 / amână decizia sa de a acorda directorului executiv al întreprinderii comune pentru o aviație curată descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune aferent exercițiului financiar 2022;

2. își prezintă observațiile în cadrul rezoluției de mai jos;

3. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta decizie împreună cu rezoluția Parlamentului, ca parte integrantă a acesteia, directorului executiv al întreprinderii comune pentru o aviație curată, Consiliului, Comisiei și Curții de Conturi și de a asigura publicarea acestora în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (seria L).

2. PROPUNERE DE DECIZIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

privind închiderea conturilor întreprinderii comune pentru o aviație curată pentru exercițiul financiar 2022
(2023/2173(DEC))

Parlamentul European,

– având în vedere conturile anuale finale ale întreprinderii comune pentru o aviație curată pentru exercițiul financiar 2022,

– având în vedere Raportul anual al Curții de Conturi privind întreprinderile comune ale UE pentru exercițiul financiar 2022, însoțit de răspunsurile întreprinderilor comune[1],

– având în vedere declarația de asigurare[2] privind fiabilitatea conturilor și legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente întocmită de Curtea de Conturi pentru exercițiul 2022 în temeiul articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere Recomandarea Consiliului din februarie 2024 privind descărcarea de gestiune a întreprinderii comune în ceea ce privește execuția bugetară pentru exercițiul financiar 2022 (00000/2024 – C9-0000/2024),

– având în vedere articolul 319 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012[3], în special articolul 71,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului din 19 noiembrie 2021 de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 219/2007, (UE) nr. 557/2014, (UE) nr. 558/2014, (UE) nr. 559/2014, (UE) nr. 560/2014, (UE) nr. 561/2014 și (UE) nr. 642/2014[4], în special articolul 26,

– având în vedere Regulamentul delegat (UE) 2019/887 al Comisiei din 13 martie 2019 privind regulamentul financiar-tip pentru organismele de parteneriat public-privat menționate la articolul 71 din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului[5],

– având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

[1] JO C, C/2023/1025, 16.11.2023.
[2] JO C, C/2023/112, 12.10.2023.
[3] JO L 193, 30.7.2018, p. 1.
[4] JO L 427, 30.11.2021, p. 17.
[5] JO L 142, 29.5.2019, p. 16.

– având în vedere avizele Comisiei pentru transport și turism și Comisiei pentru industrie, cercetare și energie,

– având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0000/2024),

1. aprobă închiderea conturilor întreprinderii comune pentru o aviație curată pentru exercițiul financiar 2022 / amână închiderea conturilor întreprinderii comune pentru o aviație curată pentru exercițiul financiar 2022;

2. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta decizie directorului executiv al întreprinderii comune pentru o aviație curată, Consiliului, Comisiei și Curții de Conturi și de a asigura publicarea acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (seria L).

3. PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune pentru o aviație curată aferent exercițiului financiar 2022
(2023/2173(DEC))

Parlamentul European,

– având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune pentru o aviație curată aferent exercițiului financiar 2022,

– având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

– având în vedere avizele Comisiei pentru transport și turism și Comisiei pentru industrie, cercetare și energie,

– având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0000/2024),

A. întrucât întreprinderea comună pentru o aviație curată (CA), cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în noiembrie 2021 în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031[1]; întrucât CA a înlocuit și a succedat întreprinderii pentru punerea în aplicare a inițiativei tehnologice comune în sectorul aeronauticii, înființată în decembrie 2007 în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare (PC7) pentru o perioadă de 10 ani[2] (Clean Sky 1) și prelungită în mai 2014 în cadrul programului Orizont 2020 pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2024[3] (Clean Sky 2);

B. întrucât întreprinderea comună CA este un parteneriat public-privat, axat pe cercetare și inovare, al cărui obiectiv constă în transformarea aviației în perspectiva unui viitor durabil și neutru din punct de vedere climatic; întrucât membrii săi fondatori sunt UE, reprezentată de Comisie, și organizațiile din sectorul aviației enumerate în anexa I la Actul de bază unic[4]; întrucât, în plus, întreprinderea comună CA are membri asociați selectați în urma unor cereri de exprimare a interesului;

C. întrucât, pentru a spori transparența, întreprinderea comună ar trebui să prezinte în conturile sale anuale informații relevante privind contribuțiile membrilor la nivel de program; întrucât, pentru fiecare program în cadrul căruia își desfășoară activitatea, întreprinderea comună ar trebui să prezinte, per categorie de membri și până la sfârșitul exercițiului, toate informațiile relevante, inclusiv obiectivele privind contribuția stabilite prin lege pentru programul respectiv, volumul contribuțiilor primite și volumul angajamentelor juridice asumate,

[1] Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.
[2] Regulamentul (CE) nr. 71/2007 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune Clean Sky 1.
[3] Regulamentul (UE) nr. 558/2014 al Consiliului privind înființarea întreprinderii comune Clean Sky 2.
[4] Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa.

Gestiunea bugetară și financiară

1. reține din raportul Curții de Conturi („raportul Curții”) că conturile anuale ale întreprinderii comune aferente exercițiului financiar încheiat la 31 decembrie 2022 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația sa financiară la 31 decembrie 2022, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de numerar și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei; constată că operațiunile subiacente conturilor sunt conforme cu legile și reglementările în vigoare sub toate aspectele semnificative;

2. ia act de faptul că în 2022 bugetul definitiv disponibil al întreprinderii comune (inclusiv creditele neutilizate reintroduse din anii anteriori, veniturile alocate și realocările pentru exercițiul următor) a cuprins credite de angajament în valoare de 411,2 milioane EUR (182,6 milioane EUR în 2021) și credite de plată în valoare de 415,3 milioane EUR (189,9 milioane EUR în 2021);

3. constată că evoluția dimensiunii bugetului întreprinderii comune depinde în mare măsură de faza în care se află implementarea programelor multianuale pentru cercetare și inovare; ia act de faptul că, în 2022, întreprinderea comună a început punerea în aplicare a programului Orizont Europa și, prin urmare, bugetul pentru 2022 include bugetul de angajamente pentru primele cereri de propuneri din cadrul programului Orizont Europa planificate pentru 2022, precum și bugetul de plăți pentru plățile de prefinanțare aferente;

4. constată că, în conturile sale anuale pentru 2022, valorile contribuțiilor recunoscute pentru fiecare categorie de membri (UE și membrii privați) diferă semnificativ unele de altele; observă că acest lucru se explică prin faptul că contribuțiile în numerar din partea UE sunt validate și recunoscute atunci când sunt plătite întreprinderii comune la începerea implementării proiectelor, în timp ce contribuțiile în natură ale membrilor sunt recunoscute numai după validarea costurilor suportate și declarate pentru implementarea proiectelor; ia act de faptul că Curtea consideră că diferența dintre valoarea recunoscută a contribuțiilor în numerar, pe de o parte, și cea a contribuțiilor în natură, pe de altă parte, nu a fost abordată în mod optim în conturile anuale pe 2022 ale întreprinderii comune, dat fiind că nu s-au prezentat informații privind situația de la sfârșitul exercițiului a angajamentelor juridice ale membrilor;

5. constată, în ceea ce privește programul Orizont 2020, că, la sfârșitul anului 2022, întreprinderea comună angajase integral 1 716 milioane EUR din contribuția operațională maximă a UE pentru acordurile de grant semnate în cadrul programului și că, din această sumă angajată, aproximativ 70,1 milioane EUR (sau 4,1 %) mai trebuie plătite în anii următori pentru proiecte care nu au fost încă finalizate; constată, de asemenea, că membrii privați își asumaseră angajamente juridice de a furniza contribuții în natură la activitățile operaționale ale întreprinderii comune în valoare de 968,3 milioane EUR și contribuții în natură la activități suplimentare în valoare de 1 223,1 milioane EUR, ceea ce reprezintă 101,6 % din obiectivul minim de 2 154,9 milioane EUR; constată, în plus, că la sfârșitul exercițiului 2022, aceste sume angajate erau raportate integral;

6. observă că, pentru activitățile din cadrul programului Orizont 2020, întreprinderea

comună nu a primit credite de angajament operaționale noi, întrucât ultima sa cerere de propuneri fusese finalizată înainte de sfârșitul exercițiului 2020; constată că rata de execuție a creditelor de plată operaționale a fost de 78 % (în 2021: 83 %);

7. ia act de faptul că, pentru un număr considerabil de proiecte în curs din cadrul programului Orizont 2020, activitățile tehnice au fost amânate sau reduse din cauza pandemiei de COVID-19 și a războiului de agresiune împotriva Ucrainei și că, prin urmare, aceste proiecte au trebuit să fie modificate sau prelungite, iar plățile finale au trebuit amânate pentru 2023;

8. constată, în ceea ce privește programul Orizont Europa, că, în 2022, Comisia a adus contribuții în numerar în valoare de 178 de milioane EUR și că întreprinderea comună a utilizat aproape integral contribuția operațională în valoare de 176 de milioane EUR pentru plăți de prefinanțare legate de primele acorduri de grant încheiate în cadrul programului respectiv;

9. ia act de faptul că, la sfârșitul exercițiului 2022, rata de execuție a bugetului pentru plăți administrative al întreprinderii comune (titlul 2) era scăzută, situându-se la 54 %; constată că, potrivit raportului întreprinderii comune privind gestiunea bugetară și financiară, acest nivel se explica în principal prin serviciile informatice și de comunicare furnizate în ultimul trimestru al anului 2022 care urmau să fie plătite în 2023, precum și prin reducerea costurilor pentru serviciile furnizate de Comisie;

Achizițiile publice și personalul

10. constată, pe baza raportului anual de activitate consolidat pe 2022 al întreprinderii comune CA, că, în 2022, întreprinderea comună CA a publicat două proceduri de licitație deschisă, dintre care prima a fost lansată pentru a-și acoperi propriile nevoi, iar a doua a fost lansată în numele a șase întreprinderi comune ca o cerere de oferte interinstituțională (servicii IT gestionate); observă, în plus, că, la începutul anului 2022, întreprinderea comună CA a atribuit și a semnat unsprezece contracte-cadru interinstituționale de servicii în comunicare, acestea fiind rezultatul procedurii de licitație deschise interinstituționale lansate în numele a trei întreprinderi comune în 2021;

11. ia act de faptul că schema de personal a întreprinderii comune pentru 2022 conținea în total 44 de angajați statutari (AT, AC și END), fiind ocupate 40 de posturi la sfârșitul exercițiului 2022; constată că cele două posturi de END nu au fost ocupate, deoarece schema de personal pentru 2023 prevede doar 41 de posturi și niciun END;

Sisteme de gestionare și control

12. constată că Serviciul comun de audit al DG RTD din cadrul Comisiei a efectuat auditurile ex post privind cheltuielile din cadrul programelor Orizont 2020 și Orizont Europa; ia act de faptul că, în ceea ce privește cheltuielile aferente programului Orizont 2020 (plăți validate și închise), întreprinderea comună a raportat o rată de eroare reprezentativă de 1,6 % și o rată de eroare reziduală de 0,4 %[5] și că, pentru programul Orizont Europa, nu au fost încă efectuate audituri ex post, primele plăți intermediare

[5] Raportul anual de activitate consolidat pe 2022 al întreprinderii comune CA, capitolul 4.1.1.

fiind preconizate abia în 2024;

13. constată că, pentru a evalua controalele plăților operaționale efectuate de întreprinderea comună, Curtea a auditat, la nivelul beneficiarilor finali, plăți selectate aleatoriu efectuate în 2022 în cadrul programului Orizont 2020[6]; observă că, într-un caz, Curtea a identificat și a cuantificat o eroare gravă rezultată din supradeclararea costurilor cu personalul, deoarece beneficiarul prezentase o declarație de cheltuieli care se baza pe costurile cu personalul înscrise în buget;

14. constată că, la sfârșitul anului 2022, întreprinderea comună dezvoltase și pusese în aplicare, pentru controalele ex ante, o abordare completă bazată pe analiza riscurilor, în conformitate cu orientările CIC[7], având în vedere circumstanțele de risc specifice întreprinderilor comune; constată, în acest scop, că întreprinderea comună a identificat criteriile de risc cele mai relevante și a conceput, în funcție de acestea, o abordare de monitorizare bazată pe analiza riscurilor; observă că o astfel de abordare i-a permis întreprinderii comune să evalueze nivelul de risc al fiecărui proiect și al fiecărui beneficiar în cursul principalelor etape ale implementării proiectului, cum ar fi elaborarea acordului de grant, modificarea acestuia, raportarea și plata; constată, în acest sens, că întreprinderea comună a elaborat, de asemenea, orientări interne cu privire la abordarea bazată pe analiza riscurilor și și-a format și îndrumat personalul cu privire la aplicarea corespunzătoare și consecventă a acestei abordări;

15. constată că analiza detaliată a Curții asupra unui eșantion de cazuri identificate de monitorizarea consolidată aplicată de întreprinderea comună a evidențiat o serie de deficiențe, care au împiedicat monitorizarea eficace și eficientă a acestora; constată că, la expirarea termenului stabilit, indicatorul de monitorizare consolidat nu a fost nici reînnoit, nici închis și că nivelul de risc nu a fost reevaluat de ofițer după punerea în aplicare a acțiunilor de control;

16. este de acord cu Curtea că întreprinderea comună ar trebui să se asigure că toate acțiunile din cadrul monitorizării consolidate sunt însoțite de acțiuni de control care să vizeze în mod specific riscurile identificate și că se dă curs acestor acțiuni într-un termen prestabilit;

17. subliniază, ca și Curtea, că, în cadrul programului Orizont Europa, este cu atât mai important ca întreprinderile comune să își pună în aplicare abordările specifice bazate pe analiza riscurilor pentru gestionarea granturilor;

18. subliniază că structura beneficiarului și/sau a proiectului întreprinderii comune se schimbă în mod semnificativ în cadrul programului Orizont Europa, cum ar fi creșterea numărului de IMM-uri, de nou-veniți și de consorții mai mari, precum și cerința de a utiliza doar procedurile de cerere de propuneri deschise pentru activitățile programului Orizont Europa și că, prin urmare, este posibil ca factorii de risc identificați în programele anterioare să nu mai fie relevanți și să apară noi factori de risc;

Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor din exercițiile anterioare

[6] În ceea ce privește operațiunile de plată a granturilor testate la beneficiari, pragul de raportare pentru erorile cuantificabile este de 1 % din costurile auditate.
[7] Centrul comun de implementare (Common Implementation Centre) al DG RTD din cadrul Comisiei.

19. ia act de faptul că „observațiile” din rapoartele anuale specifice ale întreprinderilor comune sunt, de fapt, „recomandări neprogramate” ale Curții; ia act de faptul că CCE dă curs anual acestor observații, evaluând statutul lor ca fiind „deschise” sau „închise”;

20. constată că dintre cele trei observații ale Curții (una în 2020 și două la 2022), două sunt închise; constată că observația deschisă se referă la utilizarea angajaților interimari, întreprinderea comună explicând că această situație este cauzată de limitările schemei de personal rigide și de volumul de muncă cauzat de implementarea în paralel a programelor Orizont 2020 și Orizont Europa.